

Вх. № 49
від 04.05.11р.



**НАЦІОНАЛЬНА ЕКСПЕРТНА КОМІСІЯ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ
ЗАХИСТУ СУСПІЛЬНОЇ МОРАЛІ**

04053, м. Київ, вул. Артема, 73, тел. 486-11-61, E-mail: info@moral.gov.ua

28.04.2011 № 639/5-04/ПК на № _____ від _____

**Голові Правління
Інтернет Асоціації України
Поповій Т.В.**

вул. Олеся Гончара, 15/3, офіс 22
м. Київ, 01025

Шановна Тетяна Володимирівна!

Користуючись нагодою, дозвольте висловити Вам свою повагу!

Сьогодні, на фоні швидкої інформатизації та комп'ютеризації суспільства у всьому світі, й в Україні зокрема, гостро постало питання безпеки дітей в Інтернеті.

Національна комісія, виступаючи за чистоту інформаційного наповнення українського сегменту Інтернет-мережі, ініціювала розробку рекомендацій власникам веб-ресурсів, цільовою аудиторією яких є діти. Одними з перших ініціативу Національної комісії у цьому напрямку підтримали Міністерство культури і туризму України, ТОВ «Майкрософт Україна» та ЗАТ «Київстар Дж.Ес.Ем.», які надали пропозиції щодо розробки таких рекомендацій.

Враховуючи значний внесок Інтернет Асоціації України у розвиток українського сегменту глобальної мережі Інтернет та беручи до уваги вагомий досвід у справі забезпечення вимог безпечної роботи в Інтернет-мережі, перш за все, неповнолітніми громадянами України, Національна комісія просить Вас, шановна Тетяна Володимирівна, надати оцінку проекту рекомендацій власникам веб-ресурсів, цільовою аудиторією яких є діти, та висловити пропозиції по їх доповненню, з урахуванням пропозицій членів ІнАУ.

Сподіваємося, що наші спільні зусилля у питанні безпеки дітей в Інтернеті сприятимуть тому, що інформаційне наповнення українського сегменту Інтернет-мережі буде корисним для інтелектуального, психічного та морального розвитку наших дітей.

Додатки:

1. Копія рішення Національної комісії від 31.03.2011 № 13 на 1 арк.
2. Проект рекомендацій власникам веб-ресурсів, цільовою аудиторією яких є діти, на 3 арк.

З повагою,

**Голова
Національної комісії**

В.В. Костицький



**НАЦІОНАЛЬНА ЕКСПЕРТНА КОМІСІЯ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ
ЗАХИСТУ СУСПІЛЬНОЇ МОРАЛІ**

04053, м. Київ, вул. Артема, 73, тел. 486-11-61, E-mail: info@moral.gov.ua

Р І Ш Е Н Н Я № 13

31 березня 2011 року

місто Київ

Розглянувши інформаційну довідку про узагальнення пропозицій щодо рекомендацій власникам веб-ресурсів, цільовою аудиторією яких є діти, Національна експертна комісія України з питань захисту суспільної моралі

В И Р І Ш И Л А:

1. Інформаційну довідку про узагальнення пропозицій щодо рекомендацій власникам веб-ресурсів, цільовою аудиторією яких є діти, взяти до відома.
2. Проект рекомендацій власникам веб-ресурсів, цільовою аудиторією яких є діти розмістити на сайті Національної комісії для обговорення та надання пропозицій.
3. Звернутися до Інтернет Асоціації України з проханням надати оцінку проекту рекомендацій власникам веб-ресурсів, цільовою аудиторією яких є діти, та висловити пропозиції по їх доповненню, з урахуванням пропозицій членів Інтернет Асоціації України.

Голова Національної експертної
комісії України з питань захисту
суспільної моралі




В.В. Костицький

РЕКОМЕНДАЦІЇ ВЛАСНИКАМ ВЕБ-РЕСУРСІВ, ЦІЛЬОВОЮ АУДИТОРІЄЮ ЯКИХ Є ДІТИ*

I. ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. При створенні Інтернет-сайту необхідно чітко визначити вікову спрямованість ресурсу – від цього залежатиме стиль спілкування із користувачами, мова викладення матеріалу, а також елементи дизайну і навігації.

2. Веб-ресурси мають бути корисними для інтелектуального, психічного та етичного розвитку дитини: контент Інтернет-сайтів, їхня інформаційна та естетична концепція мають відповідати психологічним особливостям сприйняття дітей, їх потребам в освіті, розвитку та спілкуванні.

3. Не рекомендується розмішувати на веб-ресурсі інформацію, яка:

- принижує особистість, є проявом знущання з приводу фізичних вад (каліцтва), з душевнохворих, літніх людей;
- пропагує невігластво, неповагу до батьків;
- пропагує наркоманію, токсикоманію, алкоголізм, тютюнопаління та інші шкідливі звички.

4. На веб-ресурсах, на яких передбачається розміщення або використання особистої інформації відвідувачів, необхідно заздалегідь повідомити про рівень її використання. Відвідувач повинен підтвердити свій вік.

5. Неприйнятною є публікація особистої інформації про дитину (адреса, номери телефону). Публікація фотографій дитини, а також інформації про школу/клас, в якій вона навчається, можлива лише за згодою батьків.

6. На веб-ресурсах повинен бути функціонал, який дозволить учаснику самостійно безповоротно видалити передану особисту інформацію у будь-який момент.

II. ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК

1. На веб-сайтах бажано розмішувати зручну, просту у використанні форму зворотного зв'язку, коли відвідувач (дитина) зможе контактувати із модератором ресурсу та задати запитання або поскаржитись. Ця форма повинна бути анонімною та не запитувати особистої інформації.

2. На веб-ресурсах, де передбачається онлайн спілкування, необхідно розмістити контакти модератора та функціонал повідомлення про СПАМ або інші порушення етикету.

3. Власникам сайтів/блогів, які надають можливість користувачам коментувати інформаційні матеріали або відкривають дискусійні клуби, слід регулярно моніторити залишені записи з метою запобігання публікації неприйнятної інформації.

4. Необхідно ретельно перевіряти грамотність викладення матеріалу, адже користувачі – це діти, які сприйматимуть граматичні помилки за мовну норму!

5. Доречно на веб-ресурсах розмістити інформацію, яка дозволить відвідувачам повідомляти про порушення їх прав та свобод. Це повинні бути посилання на сторонні ресурси, що дозволить неформально контролювати діяльність модератора даного ресурсу (як приклад, такими ресурсами можуть бути <http://www.skarga.ua/> або <http://internetbezpeka.org.ua/>).

6. Власникам Інтернет-сайту завжди корисно отримати інформацію від своїх користувачів про якість віддаленого інформаційного обслуговування. Одним з різновидів подібного зворотного зв'язку може бути проведення опитувань про якість обслуговування на сторінках сайту.

III. БЕЗПЕКА В ІНТЕРНЕТІ

1. На веб-ресурсах не повинні розміщуватися будь-які матеріали (тексти, зображення, аудіо-, відеопродукція тощо), які здатні завдати шкоди дитині, її психічному і фізичному здоров'ю, процесу розвитку та соціалізації.

2. На веб-ресурсах доцільно розмістити посилання на інформаційні ресурси з питання безпеки в Інтернеті (наприклад, <http://www.onlandia.org.ua/>).

3. Доречно розмістити інформацію про необхідність забезпечення всебічної особистої безпеки, у тому числі і захист комп'ютера, розмістивши посилання на сучасне та надійне антивірусне програмне забезпечення (зокрема, http://www.microsoft.com/security_essentials/ тощо).

IV. РЕКЛАМНІ ПОВІДОМЛЕННЯ НА ВЕБ-РЕСУРСІ

1. Реклама на веб-ресурсах не повинна містити інформації або зображень, які порушують етичні, гуманістичні, моральні норми, нехтують правилами пристойності. Реклама повинна враховувати особливу чутливість дітей і не завдавати їм шкоди.

2. Власникам Інтернет-сайтів рекомендується утримуватися від агресивної реклами – всілякого мерехтіння або затуляння рекламою інформації, що публікується. Допустимою рекламою вважати лише ту, яка спрямована на просування групи товарів та послуг, які охоплюють відповідну вікову приналежність користувачів.

V. СТИЛІСТИЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ ВЕБ-РЕСУРСУ

1. Інтернет-сайт має бути стилістично цілісним – за кольоровою гамою, навігацією. Виключення можливе лише для окремих проєктів, розташованих на сайті, проте й вони повинні підтримувати стилістичну єдність на своїх сторінках.

2. Кольори веб-ресурсу та його логотип мають відповідати один одному, знаходячись в одній кольоровій гамі. Варто не застосовувати велику кількість кольорів на сторінці, використовуючи максимум три-чотири кольори. В іншому випадку інформація може сприйматися погано.

3. Використовувати для тексту і фону контрастні кольори: синій на білому, чорний на жовтому, зелений на білому і т.п. Будь-який фоновий малюнок ускладнює сприйняття тексту, тому краще його уникати, або зробити мінімально контрастним, в одній кольоровій гамі.

4. Текст, набраний великими і малими буквами, сприймається легше, ніж

літерами однакового розміру. Особливо варто уникати великих обсягів тексту, набраних у ВЕРХНЬОМУ РЕГІСТРІ КЛАВІАТУРИ.

5. Вирівнювати текст краще по лівому краю, за виключенням тих випадків, коли це є творчим завданням (наприклад, фігурні вірші).

6. Не представляти тексти великого обсягу єдиним блоком – потрібно відділяти абзаци порожнім простором. По можливості краще мінімізувати розмір сторінки – до півтора екрани. Якщо текст є занадто великим і його неможливо представити інакше як єдиним блоком, розміщуйте кнопки повернення знизу тексту, щоб читачеві не довелося «скролінгувати» до початку сторінки.

7. Графіка (фотографії, малюнки) прикрашає сайт, проте робить його досить «вагомим» для завантаження. Середньостатистичний користувач готовий чекати завантаження сторінки протягом 15 секунд; після цього він може залишити сайт. Тому, розміщувати на веб-ресурсах картинки необхідно у зменшеному розмірі, який дає можливість скласти попереднє враження про графічний об'єкт. Для повноекранного перегляду слід використовувати гіперпосилання, бажано із зазначенням розміру файлу, що завантажується.

8. Не перевантажувати веб-ресурс анімацією – це лише на перший погляд вона здається привабливою, але невдовзі вона може почати дратувати користувачів сайту.

9. Доцільно супроводжувати графіку на Інтернет-сайті альтернативними підписами, оскільки деякі користувачі можуть відключати у своїх браузерах виведення на екран графіки.

10. Необхідно зробити навігацію по Інтернет-сайту якомога прозорішою і комфортною для користувача, щоб йому не довелося робити зайві кроки під час подорожі сторінками сайту. Навігаційне меню краще розташувати з лівого боку екрану, оскільки читання у нас відбувається зліва направо.

11. Бажано, щоб меню було присутнім на будь-якій сторінці веб-ресурсу: у цьому випадку користувач легко, без зайвих кроків переходить до наступного розділу. Зручним є також збереження рядка історії подорожі сторінками сайту, щоб, при необхідності, користувачеві простіше було повернутися до вже відвіданої сторінки.

12. Не завадить створити карту Інтернет-сайту – вона робить навігацію по його сторінках досить прозорою.

13. Доцільно використовувати метаінформацію: значущими для пошукових роботів, в першу чергу, є «Заголовок документа» (Title), мета теги «Ключові слова» (Keywords) і «Опис» (Description). Чим точніше буде названий документ, чим докладніше описаний ключовими словами для визначення тематики, чим більш стисло і вичерпно буде визначено документ в анотації (описі), тим вище за рейтингом він опиниться у результатах пошуку відповідної тематики.

* В процесі розробки проекту рекомендацій для власників веб-ресурсів, цільовою аудиторією яких є діти, були використані пропозиції, надані Міністерством культури і туризму України, ТОВ «Майкрософт Україна», ЗАТ «Київстар Дж.Ес.Ем.» та апаратом Національної експертної комісії України з питань захисту суспільної моралі.